TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2005. gada 17. februārī *

Apvienotās lietas C-453/02 un C-462/02

par lūgumiem sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *Bundesfinanzhof* (Vācija) iesniedza ar lēmumiem, kas pieņemti 2002. gada 6. novembrī un kas Tiesā reģistrēti attiecīgi 2002. gada 13. un 23. decembrī, tiesvedībās

Finanzamt Gladbeck

pret

Edith Linneweber (C-453/02)

un

Finanzamt Herne-West

pret

Savvas Akritidis (C-462/02).

* Tiesvedības valoda — vācu.

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. V. A. Timmermanss [*C. W. A. Timmermans*], tiesneši K. Gulmans [*C. Gulmann*] un R. Šintgens [*R. Schintgen*] (referents),

ģenerāladvokāte K. Štiksa-Hakla [*C. Stix-Hackl*],
sekretāre M. F. Kontē [*M.-F. Contet*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2004. gada 26. maijā,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— Linnevēberes [*Linneweber*] kundzes vārdā — M. Netesheims [*M. Nettesheim*], *Rechtsanwalt*,

— Vācijas valdības vārdā — V. D. Plesings [*W.-D. Plessing*], pārstāvis, kam palīdz D. Zelners [*D. Sellner*], *Rechtsanwalt*,

— Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — E. Traversa [*E. Traversa*] un K. Gross [*K. Gross*], pārstāvji, kam palīdz A. Bolke [*A. Böhlke*], *Rechtsanwalt*,

noklausījusies ģenerāladvokātes secinājumus tiesas sēdē 2004. gada 8. jūlijā,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt 13. panta B daļas f) apakšpunktu Padomes 1977. gada 17. maija Sestajā direktīvā 77/388/EEK par to, kā saskaņojami dalībvalstu tiesību akti par apgrozījuma nodokļiem — Kopēja pievienotās vērtības nodokļu sistēma: vienota aprēķinu bāze (OV L 145, 1. lpp., turpmāk tekstā — "Sestā direktīva").

2 Šie lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu tika izteikti tiesvedībā starp, pirmkārt, *Finanzamt Gladbeck* (Gladbekas Ieņēmumu dienests) un Linnevēberes kundzi kā vienīgo viņas vīra, kas miris 1999. gadā, mantinieci un, otrkārt, starp *Finanzamt Herne-West* (Hernvestas Ieņēmumu dienests) un Akritida [*Akritidis*] kungu par pievienotās vērtības nodokļa (turpmāk tekstā — "PVN") maksāšanu par ienākumiem no azartspēlēm.

Atbilstošās tiesību normas

Kopienu tiesiskais regulējums

3 Sestās direktīvas 2. pants, kas veido II sadaļu ar nosaukumu "Darbības joma", nosaka:

"Pievienotās vērtības nodoklis jāmaksā:

1. Par preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu, ko par atlīdzību attiecīgās valsts teritorijā veicis nodokļu maksātājs, kas kā tāds rīkojas.

[..]"

4 Saskaņā ar Sestās direktīvas 13. panta B daļas f) apakšpunktu dalībvalstis atbrīvo no PVN:

"[D]erības, loterijas un citus azartspēļu veidus, uz kuriem attiecas noteikumi un ierobežojumi [ievērojot nosacījumus un ierobežojumus], ko noteikusi katra dalībvalsts."

Valsts tiesiskais regulējums

5 *Umsatzsteuergesetz 1993* (1993. gada likums par apgrozījuma nodokli, *BGBl. 1993 I*, 565. lpp., turpmāk tekstā — "*UStG*") 1. panta 1. punkts noteic, ka PVN ir jāmaksā par darbībām, ko uzņēmējs peļņas nolūkos savas uzņēmējdarbības ietvaros ir veicis valsts teritorijā.

6 Saskaņā ar *UStG* 4. panta 9. punkta b) apakšpunktu no PVN tiek atbrīvots apgrozījums, uz kuru attiecas derību un loteriju likums, un licencēto publisko kazino apgrozījums, kas rodas no šo kazino apsaimniekošanas.

Pamata prāvas un prejudiciālie jautājumi

Lieta C-453/02

7 Linnevēberes kundze ir vienīgā sava vīra, kas miris 1999. gadā, mantiniece. Viņas vīrs bija saņēmis administratīvu atļauju pret samaksu nodot sabiedrības lietošanā spēļu automātus un izklaides iekārtas kafejnīcās un spēļu salonos, kuri viņam piederēja. Ienākumus no šo iekārtu ekspluatēšanas 1997. un 1998. gadā Linnevēberes kundze un viņas vīrs deklarēja kā neapliekamus ar PVN, jo ienākumi no šo spēļu automātu ekspluatēšanas, ko veic licencētie kazino, ir atbrīvoti no šī nodokļa.

8 *Finanzamt Gladbeck* uzskatīja, ka minētie ienākumi nebija atbrīvoti no nodokļa saskaņā ar *UStG* 4. panta 9. punktu, jo šie ienākumi netika aplikti ar derību nodokli, zirgu skriešanās sacīkšu nodokli vai loteriju nodokli un šie ienākumi netika gūti no licencētu publisko kazino ekspluatēšanas.

9 Iztiesājot prāvu, *Finanzgericht Münster* (Minsteres Finanšu tiesa) (Vācija) apmierināja Linnevēberes kundzes celto prasību uz tā pamata, ka pēc analoģijas ar Tiesas 1998. gada 11. jūnija spriedumu lietā C-283/95 *Fischer* (*Recueil*, I-3369. lpp.) ienākumi no minētajiem spēļu automātiem ir jāatbrīvo no PVN saskaņā ar Sestās direktīvas 13. panta B daļas f) apakšpunktu. Šī sprieduma 28. punktā Tiesa nosprieda, ka nodokļu neitralitātes princips iestājas pret likumīgu un nelikumīgu darījumu diferencēšanu PVN piemērošanas jomā.

10 Lai pamatotu savu prasību kasācijas *"Revision"* kārtībā, kas tika iesniegta *Bundesfinanzhof* (Federālā Finanšu tiesa), *Finanzamt Gladbeck* apgalvoja, ka likmes un laimēšanas iespējas ir daudz lielākas iekārtās, kas ir uzstādītas kazino, nekā iekārtās, kas tiek ekspluatētas ārpus kazino. Attiecīgi, pretēji *Finanzgericht Münster* apgalvotajam, nepastāvēja konkurence starp šo divu veidu iekārtām.

11 Uzskatot, ka izskatāmās prāvas atrisināšanai ir nepieciešama Sestās direktīvas interpretācija, *Bundesfinanzhof* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai Sestās direktīvas 13. panta B daļas f) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi [..], ka tas aizliedz dalībvalstij aplikt ar pievienotās vērtības nodokli azartspēļu vai naudas spēļu organizēšanu, ja šīs pašas spēles, ko organizē licencētie kazino, ir atbrīvotas no šī nodokļa?

2) Vai Sestās direktīvas 13. panta B daļas f) apakšpunkts aizliedz dalībvalstij aplikt spēļu automātu izmantošanu ar pievienotās vērtības nodokli tikai tāpēc, ka spēļu automātu izmantošana licencētā publiskā kazino ir atbrīvota no šī nodokļa, vai arī papildus ir jākonstatē, ka ārpus licencētiem kazino izmantotie automāti būtiskos aspektos, piemēram, maksimālo likmju un maksimālo vinnestu aspektā, ir salīdzināmi ar spēļu automātiem, kas tiek izmantoti kazino?

3) Vai iekārtu uzstādītājs var atsaukties uz atbrīvojumu, kas ir noteikts Sestās direktīvas 77/388/EEK 13. panta B daļas f) apakšpunktā?"

Lieta C-462/02

12 Kā izriet no lietas materiāliem, ko iesniedzējtiesa iesniedza Tiesā, Akritida kungs no 1987. gada līdz 1991. gadam ekspluatēja azartspēļu salonu Herneikelā [*Herne-Eickel*] (Vācija). Viņš organizēja ruletes un kāršu spēles. Atbilstoši viņa rīcībā esošajai atļaujai šīs spēles bija jāorganizē, ievērojot kompetento iestāžu izsniegtās atļaujas ("*Unbedenklichkeitsbescheinigung*") noteikumus.

13 No 1989. gada līdz 1991. gadam Akritida kungs neievēroja kompetento iestāžu paredzētos noteikumus ne attiecībā uz ruletes spēlēm, ne arī attiecībā uz kāršu spēlēm. Cita starpā, viņš neizmantoja spēļu tabulu, neievēroja likmju maksimālās summas un nereģistrēja apgrozījumu, kas radās no minēto spēļu organizēšanas.

14 *Finanzamt Herne-West* novērtēja šī perioda apgrozījumu, ņemot vērā nelikumīgos ienākumus no ruletes un kāršu spēļu organizēšanas. Ņemot vērā Akritida kunga sūdzību un iepriekš minēto spriedumu lietā *Fischer, Finanzamt Herne-West* atteicās aplikt ar PVN ienākumus no ruletes spēles. Tomēr tā nolēma uzskatīt nelikumīgi organizētās kāršu spēles par tādām, kas apliekamas ar nodokli, un noteica fiksētu likmi proporcionāli apgrozījumam no šo spēļu rīkošanas.

15 Akritida kungs iesniedza prasību pret šo lēmumu *Finanzgericht Münster*. Šī tiesa nosprieda, ka saskaņā ar principiem, ko Tiesa ir izklāstījusi iepriekš minētajā *Fischer* spriedumā, attiecīgā kāršu spēle saskaņā ar Sestās direktīvas 13. panta B daļas f) apakšpunktu ir jāatbrīvo no PVN. Tā arī uzskatīja, ka Akritida kungs varēja tieši atsaukties uz šo noteikumu valsts tiesās. Nebija nekāda iemesla ierobežot principu, ko Tiesa noteikusi šajā spriedumā, to piemērojot tikai attiecībā uz ruletes spēli.

16 Lai pamatotu savu prasību kasācijas *"Revision"* kārtībā, kas tika iesniegta *Bundesfinanzhof, Finanzamt Herne-West* norādīja, ka principi, uz kuriem atsaucās *Finanzgericht Münster*, šajā lietā pēc analoģijas nav piemērojami kāršu spēlei. Atšķirībā no konkrētās spēles, lietā, kurā tika pasludināts *Fischer* spriedums, nepastāvēja konkurence starp kāršu spēlēm, ko organizēja Akritida kungs, un kazino organizētām kāršu spēlēm, jo šīs spēles nebija pilnībā salīdzināmas. Akritida kungs savukārt apgalvo, ka kāršu spēle, kas tika spēlēta viņa iestādēs, ir salīdzināma ar spēli "Black Jack", kas tika spēlēta licencētajos publiskajos kazino.

17 Uzskatot, ka izskatāmās prāvas atrisināšanai ir nepieciešama Sestās direktīvas interpretācija, *Bundesfinanzhof* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai Sestās direktīvas 13. panta B daļas f) apakšpunkts aizliedz dalībvalstij aplikt kāršu spēļu organizēšanu ar pievienotās vērtības nodokli, ja kāršu spēļu organizēšana, ko veic licencēts publisks kazino, ir atbrīvota no šī nodokļa, vai arī papildus ir jākonstatē, ka ārpus licencētiem kazino organizētas kāršu spēles būtiskos aspektos, piemēram, attiecībā uz maksimālajām likmēm un maksimālajiem vinnestiem, ir salīdzināmas ar kazino organizētām kāršu spēlēm?

2) Vai organizētājs var atsaukties uz atbrīvojumu, kas ir noteikts Sestās direktīvas 13. panta B daļas f) apakšpunktā [..]?"

18 Ar Tiesas priekšsēdētāja 2003. gada 6. februāra rīkojumu lietas C-453/02 un C-462/02 tika apvienotas rakstveida, mutvārdu procesā un galīgā sprieduma pieņemšanai.

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu lietā C-453/02

19 Sākotnēji ir jāatgādina, ka, pirmkārt, *UStG* 4. panta 9. punkta b) apakšpunkts atbrīvo no PVN apgrozījumu, ko licencētajiem publiskajiem kazino rada azartspēļu vai spēļu automātu ekspluatācija, nedefinējot šo spēļu un spēļu automātu organizēšanas un ekspluatācijas veidu vai noteikumus.

20 Otrkārt, kā *Bundesfinanzhof* precizēja savā lēmumā par prejudiciālo jautājumu uzdošanu, ir jākonstatē, ka licencētiem publiskajiem kazino nav noteikti nekādi ierobežojumi attiecībā uz spēlēm un spēļu automātiem, ko tie var ekspluatēt.

21 Tādējādi pamata lietā apskatītās azartspēles un spēļu automāti neatkarīgi no to organizēšanas veida licencētie publiskie kazino var organizēt, neapliekot ar PVN apgrozījumu, kas tiem rodas šo spēļu organizēšanas rezultātā.

22 Šādos apstākļos pirmais jautājums lietā C-453/02 būtu jāsaprot kā tāds, kas ir uzdots, lai pēc būtības uzzinātu, vai Sestās direktīvas 13. panta B daļas f) apakšpunkts būtu jāinterpretē tādējādi, ka tas iestājas pret tādiem valsts tiesību aktiem, kuri noteic, ka azartspēļu un spēļu automātu organizēšana ir atbrīvota no PVN, ja tā tiek īstenota licencētos publiskos kazino, bet pati šī ekspluatācija nav atbrīvota no PVN, ja to veic citi komersanti, kas nav kazino apsaimniekotāji.

23 Lai atbildētu uz pārformulēto jautājumu, ir jāatgādina — no Sestās direktīvas 13. panta B daļas f) apakšpunkta izriet, ka azartspēles principā ir atbrīvotas no PVN, bet dalībvalstis tomēr saglabā kompetenci noteikt šī izņēmuma nosacījumus un ierobežojumus (iepriekš minētais spriedums lietā *Fischer*, 25. punkts).

24 Tomēr, realizējot šo kompetenci, dalībvalstīm ir jāievēro nodokļu neitralitātes princips. Saskaņā ar Tiesas judikatūru šis princips iestājas pret atšķirīgu attieksmi PVN piemērošanai līdzīgām precēm un pakalpojumiem, kas savā starpā konkurē, un līdz ar to šīm precēm vai pakalpojumiem ir jāpiemēro vienāds nodoklis (skat. it īpaši Tiesas 2001. gada 11. oktobra spriedumu lietā C-267/99 *Adam*, *Recueil*, I-7467. lpp., 36. punkts, un Tiesas 2003. gada 23. oktobra spriedumu lietā C-109/02 Komisija/Vācija, *Recueil*, I-12691. lpp., 20. punkts).

25 Kā tas izriet no šīs judikatūras, kā arī no Tiesas 1999. gada 7. septembra sprieduma lietā C-216/97 *Gregg* (*Recueil*, I-4947. lpp., 20. punkts) un iepriekš minētā sprieduma lietā *Fischer*, ražotāja vai pakalpojumu sniedzēja identitātei un juridiskajai formai, kādā tas realizē savas darbības, principā nav nozīmes, lai novērtētu, vai preces vai sniegtie pakalpojumi ir salīdzināmi.

26 Kā ģenerāladvokāte norādīja savu secinājumu 37. un 38. punktā, lai noteiktu, vai attiecīgās darbības lietā, kurā tika pasludināts *Fischer* spriedums, bija salīdzināmas, Tiesa tikai vērtēja attiecīgo darbību salīdzināmību un neņēma vērā argumentu, ka azartspēles varētu diferencēt nodokļu neitralitātes principa kontekstā tikai tādēļ, ka tās tiek organizētas licencētos publiskos kazino vai arī tās organizē licencētie publiskie kazino.

27 Tādējādi *Fischer* sprieduma 31. punktā Tiesa nosprieda, ka Sestās direktīvas 13. panta B daļas f) apakšpunkts iestājas pret to, ka dalībvalsts apliek ar PVN azartspēli, kas nelikumīgi organizēta ārpus licencēta publiska kazino, ja šāda licencētā publiskā kazino organizēta spēle ir atbrīvota no šī nodokļa.

28 Tā kā azartspēļu organizētāja identitātei nav nozīmes, lai noteiktu, vai šīs spēles nelikumīga organizēšana būtu jāuzskata par konkurējošu ar likumīgu šīs spēles organizēšanu, tad tai nav nozīmes arī *a fortiori* gadījumos, kad jānosaka, vai divas likumīgi ekspluatētas spēles vai spēļu automāti būtu jāuzskata par savstarpēji konkurējošiem.

29 No tā izriet, ka, realizējot savu kompetenci saskaņā ar Sestās direktīvas 13. panta B daļas f) apakšpunktu, t.i., kompetenci noteikt nosacījumus un ierobežojumus, saskaņā ar kuriem azartspēļu un spēļu automātu organizēšana tiek atbrīvota no PVN, ko nosaka šī norma, dalībvalstis nevar juridiski korekti padarīt šī atbrīvojuma no nodokļa piešķiršanu atkarīgu no konkrēto spēļu vai automātu ekspluatētāja identitātes.

30 Ņemot vērā šos apsvērumus, uz pirmo lietā C-453/02 uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka Sestās direktīvas 13. panta B daļas f) apakšpunkts iestājas pret tādiem valsts tiesību aktiem, kuri noteic, ka no PVN tiek atbrīvota azartspēļu un spēļu automātu organizēšana, ja tā notiek licencētos publiskos kazino, bet vienlaikus tādu pašu spēļu organizēšana, ko veic citi komersanti, kas nav kazino, netiek atbrīvota no aplikšanas ar nodokli.

Par otro jautājumu lietā C-453/02 un pirmo jautājumu lietā C-462/02

31 Ņemot vērā atbildi uz pirmo jautājumu lietā C-453/02, nav jāatbild uz otro jautājumu šajā lietā un pirmo jautājumu lietā C-462/02.

Par trešo jautājumu lietā C-453/02 un par otro jautājumu lietā C-462/02

32 Ar šiem jautājumiem iesniedzējtiesa pēc būtības vēlas uzzināt, vai Sestās direktīvas 13. panta B daļas f) apakšpunktam ir tieša iedarbība tādā ziņā, ka azartspēļu vai spēļu automātu organizētājs var uz to atsaukties valsts tiesās, lai nepieļautu tādu valsts tiesību normu piemērošanu, kas nav saderīgas ar šo noteikumu.

33 Šajā ziņā ir jāatgādina — ja direktīvas normas šķiet bez nosacījumiem un pietiekoši precīzas un ja paredzētajā termiņā nav veikti ieviešanas pasākumi, privātpersonas var uz šīm tiesību normām atsaukties tiesvedībā pret valsti un tajās paredzētās tiesības ir aizsargājamas (skat. it īpaši Tiesas 1982. gada 19. janvāra spriedumu lietā 8/81 *Becker, Recueil*, 53. lpp., 25. punkts, Tiesas 2002. gada 10. septembra spriedumu lietā C-141/00 *Kügler, Recueil*, I-6833. lpp., 51. punkts, un 2003. gada 20. maija Tiesas spriedumu lietās C-465/00, C-138/01 un C-139/01 *Österreichischer Rundfunk* u.c., *Recueil*, I-4989. lpp., 98. punkts).

34 Attiecībā tieši uz Sestās direktīvas 13. panta B daļu no judikatūras izriet, ka, lai gan šis noteikums neapšaubāmi piešķir dalībvalstīm rīcības brīvību noteikt piemērošanas nosacījumus dažiem šajā noteikumā paredzētiem atbrīvojumiem no nodokļa, dalībvalsts tādam nodokļu maksātājam, kas var apliecināt, ka viņa nodokļu situācija ietilpst vienā no nodokļa atbrīvojuma kategorijām, tik un tā nevar norādīt uz to, ka šī valsts nav pieņēmusi attiecīgus noteikumus, lai atvieglotu šī izņēmuma piemērošanu (iepriekš minētais spriedums lietā *Becker*, 33. punkts).

35 Ir jāpiebilst — tas, ka Sestās direktīvas 13. panta B daļas f) apakšpunkts apstiprina dalībvalstu diskrecionāro varu, nosakot, ka tās ir kompetentas noteikt nosacījumus un ierobežojumus azartspēļu atbrīvošanai no nodokļa, neapšauba šo interpretāciju. Tā kā šīs spēles principā ir atbrīvotas no PVN, jebkurš šo spēļu organizētājs var tieši pamatoties uz šo izņēmumu, ja attiecīgā dalībvalsts ir nepārprotami atteikusies no kompetences, ko tai piešķir Sestās direktīvas 13. panta B daļas f) apakšpunkts, vai nav izmantojusi šo kompetenci.

36 Ir svarīgi atzīmēt, ka princips, kas attiecas uz gadījumiem, kuros dalībvalsts nav izmantojusi Sestās direktīvas 13. panta B daļas f) apakšpunkta piešķirto kompetenci, ir jāpiemēro *a fortiori* gadījumos, kuros, realizējot šo kompetenci, dalībvalsts ir pieņēmusi valsts tiesību noteikumus, kas nav saderīgi ar šo direktīvu.

37 No tā izriet, kā ģenerāladvokāte norādīja savu secinājumu 72. punktā — ja tādos gadījumos kā pamata lietās nosacījumi un ierobežojumi, ko dalībvalsts nosaka attiecībā uz azartspēļu atbrīvošanu no PVN, ir pretrunā ar nodokļu neitralitātes principu, šī dalībvalsts nevar pamatoties uz šādiem nosacījumiem un ierobežojumiem, lai atteiktu šādu spēļu organizētājam atbrīvošanu no nodokļa, ko viņš var leģitīmi pieprasīt saskaņā ar Sesto direktīvu.

38 Tādējādi atbildei uz trešo jautājumu lietā C-453/02 un uz otro jautājumu lietā C-462/02 ir jābūt šādai — Sestās direktīvas 13. panta B daļas f) apakšpunktam ir tieša iedarbība tādā ziņā, ka azartspēļu vai spēļu automātu organizētājs var atsaukties uz to valsts tiesās, lai nepieļautu tādu valsts tiesību normu piemērošanu, kas nav saderīgas ar šo noteikumu.

Par šī sprieduma iedarbību laikā

39 Mutvārdu apsvērumos Vācijas valdība izvirzīja iespēju, ka Tiesa, ja tā uzskatītu, ka šajās lietās apspriestie valsts tiesību akti nav saderīgi ar Sesto direktīvu, varētu ierobežot šī sprieduma iedarbību laikā.

40 Lai pamatotu savu prasību, šī valdība, pirmkārt, pievērsa Tiesas uzmanību negatīvām finansiālajām sekām, kas izrietētu no sprieduma, kurš pasludinātu, ka *UStG* 4. panta 9. punkts nav saderīgs ar Sesto direktīvu. Otrkārt, tā norādīja, ka Komisijas rīcība pēc Tiesas 1994. gada 5. maija sprieduma lietā C-38/93 *Glawe* (*Recueil*, I-1679. lpp.) lika Vācijas Federatīvajai Republikai uzskatīt, ka *UStG* 4. panta 9. punkts ir saderīgs ar Sesto direktīvu.

41 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Tiesas sniegtā Kopienas tiesību noteikumu interpretācija EKL 234. pantā noteiktās kompetences ietvaros izskaidro un precizē šī noteikuma jēgu un apjomu, kādā tas ir jāsaprot un jāpiemēro vai kādā tas būtu bijis jāsaprot un jāpiemēro no tā spēkā stāšanās brīža. No tā izriet, ka šo noteikumu, šādi interpretētu, var piemērot un tiesām tas ir jāpiemēro tiesiskām attiecībām, kas radās un tika nodibinātas pirms lūguma sniegt interpretāciju, ja citos aspektos nosacījumi par strīda iesniegšanu kompetentajās tiesās attiecībā uz šī noteikuma piemērošanu ir izpildīti (skat. it īpaši Tiesas

1995. gada 11. augusta spriedumus apvienotajās lietās no C-367/93 līdz C-377/93 *Roders* u.c., *Recueil*, I-2229. lpp., 42. punkts, un Tiesas 2002. gada 3. oktobra spriedumu lietā C-347/00 *Barreira Pérez*, *Recueil*, I-8191. lpp., 44. punkts).

42 Tikai izņēmuma gadījumos, piemērojot vispārējo tiesiskās drošības principu, kas ir inherents Kopienas tiesību sistēmā, Tiesa var nolemt ierobežot ikvienas personas iespējas atsaukties uz interpretēto noteikumu, lai apšaubītu labticīgi izveidotas tiesiskās attiecības (skat. it īpaši Tiesas 2000. gada 23. maija spriedumu lietā C-104/98 *Buchner* u.c., *Recueil*, I-3625. lpp., 39. punkts, un iepriekš minēto spriedumu lietā *Barreira Pérez*, 45. punkts).

43 Attiecībā uz pamata lietām ir jākonstatē, pirmkārt, ka nevar juridiski korekti pamatoties uz Komisijas rīcību pēc iepriekš minētā *Glawe* sprieduma, lai apgalvotu, ka *UStG* 4. panta 9. punktu varētu pamatoti uzskatīt par saderīgu ar Sesto direktīvu. Lieta, kurā tika pasludināts šis spriedums, bija tikai par nodokļa bāzes noteikšanu apgrozījumam, kas radies no spēļu automātu ekspluatēšanas, un nekādā ziņā neattiecās uz Vācijas tiesību aktos noteikto atšķirīgo attieksmi PVN piemērošanas jomā pret licencētajiem publiskajiem kazino un citiem azartspēļu ekspluatētājiem.

44 Otrkārt, ir svarīgi atgādināt, ka finansiāla rakstura sekas, ko dalībvalstij varētu radīt prejudiciālais nolēmums, nekad pašas par sevi neattaisno šāda nolēmuma iedarbības ierobežošanu laikā (skat. it īpaši iepriekš minētos spriedumus *Roders* u.c., 48. punkts, un *Buchner* u.c., 41. punkts).

45 Līdz ar to šī sprieduma iedarbība nav jāierobežo laikā.

Par tiesāšanās izdevumiem

46 Attiecībā uz lietas dalībniekiem pamata lietā šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

1) **13. panta B daļas f) apakšpunkts Padomes 1977. gada 17. maija Sestajā direktīvā 77/388/EEK par to, kā saskaņojami dalībvalstu tiesību akti par apgrozījuma nodokļiem — Kopēja pievienotās vērtības nodokļu sistēma: vienota aprēķinu bāze, ir jāinterpretē tādējādi, ka tas iestājas pret tādiem valsts tiesību aktiem, kuri noteic, ka no PVN tiek atbrīvota azartspēļu un spēļu automātu organizēšana, ja tā notiek licencētos publiskos kazino, bet vienlaikus tādu pašu spēļu organizēšana, ko veic citi komersanti, kas nav kazino, netiek atbrīvota no aplikšanas ar nodokli;**

2) **Sestās direktīvas 77/388/EEK 13. panta B daļas f) apakšpunktam ir tieša iedarbība tādā ziņā, ka azartspēļu vai spēļu automātu organizētājs var atsaukties uz to valsts tiesās, lai nepieļautu tādu valsts tiesību normu piemērošanu, kas nav saderīgas ar šo noteikumu.**

[Paraksti]